

АНОТАЦІЯ

Колосівський Н.І. Геопросторова організація та планування соціальної інфраструктури Чернівецької області. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 10 Природничі науки за спеціальністю 106 Географія. – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Міністерство освіти і науки України, Чернівці, 2026.

У дисертаційній роботі здійснено теоретичне обґрунтування та запропоновано комплексне вирішення науково-практичної проблеми, пов'язаної з дослідженням соціальної інфраструктури Чернівецької області, її геопросторової організації та планування, а також особливостей формування, функціонування та розвитку соціальної інфраструктури на регіональному рівні.

Наукове дослідження за темою дисертації виконувалось упродовж 2022-2026 рр. згідно з планами науково-дослідних робіт кафедри географії України та регіоналістики географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Воно проведене в рамках кафедральної науково-дослідної теми «Просторове планування і трансформаційні процеси регіонального розвитку Карпато-Подільських областей України» (№ державної реєстрації 0121U100332).

Актуальність теми дослідження зумовлена важливою роллю соціальної інфраструктури в життєдіяльності суспільства, що полягає у створенні належних житлово-комунальних і побутових умов, відновленні та зміцненні здоров'я населення, його вихованні та навчанні тощо. У зв'язку з трансформаційними процесами, що відбувалися в Україні протягом останніх років, центр ваги прийняття управлінських рішень перенісся на місцевий рівень зі значним розширенням повноважень органів місцевого самоврядування. Відповідно й питання, пов'язані з розвитком та модернізацією соціальної інфраструктури, тепер першочергово повинні вирішуватися на місцях. Проведення реформи децентралізації ознаменувалося як значними перспективами, так і деякими

проблемами. З одного боку, відкрилися нові можливості для участі населення в житті громади та вирішенні нагальних питань, а з іншого – постали певні загрози, пов'язані з нерівномірністю розвитку, недостатніми фінансовими й іншими ресурсами, відсутністю досвіду в місцевої влади, можливою корупцією тощо. Однак території з вищим рівнем розвитку соціальної інфраструктури мають кращі умови для формування й реалізації людського потенціалу та легше справляються з викликами, які постають перед ними. Вивчення соціальної інфраструктури регіонів України потребує комплексного підходу із застосуванням сучасних методів, що враховують географічні особливості її розвитку та перспективи в контексті майбутньої євроінтеграції. Для проведення дослідження нами було вибрано Чернівецьку область, яка є прикордонним регіоном з яскраво вираженою природною та суспільною неоднорідністю.

Окремо варто згадати російську збройну агресію проти України, що стала вагомим чинником трансформації соціальної інфраструктури. Бойові дії, які суттєво посилилися після широкомасштабного російського вторгнення 24 лютого 2022 року, загострили наявні проблеми та призвели до систематичних руйнувань об'єктів соціальної інфраструктури. Не оминули цього навіть відносно безпечні регіони України, серед яких – Чернівецька область. Крім того, на соціальну інфраструктуру значно вплинула пандемія COVID-19 та спричинені нею карантинні обмеження, що зумовили перенесення багатьох послуг у цифровий формат. З огляду на вищезазначене, тема дисертаційного дослідження є актуальною та має теоретичне й практичне значення.

Наукова новизна проведеного дослідження полягає у визначенні суспільно-географічної сутності соціальної інфраструктури та виокремленні її складових; аналізі сучасного стану соціальної інфраструктури Чернівецької області та особливостей її функціонування; виявленні диспропорцій у розміщенні соціально-інфраструктурних об'єктів у розрізі територіальних громад регіону; проведенні типізації цих громад за рівнем розвитку соціальної інфраструктури та її складових.

Вихідними матеріалами для проведення наукового дослідження слугували матеріали Головного управління статистики у Чернівецькій області, документи Чернівецької обласної військової адміністрації, паспорти територіальних громад Чернівецької області, відкриті дані з OpenStreetMap та Єдиного державного веб-порталу відкритих даних, різні літературні та інтернет-джерела. Основна проблема при написанні роботи полягала у відсутності певних статистичних даних на рівні територіальних громад регіону. Однак, використовуючи інформацію з різних джерел, нам вдалося виконати поставлені завдання та отримати достовірні висновки.

Теоретичне значення даного дослідження полягає в тому, що запропоновану удосконалену методику комплексного суспільно-географічного дослідження соціальної інфраструктури із застосуванням як традиційних, так і сучасних методів пізнання можна використовувати під час аналогічних наукових досліджень в інших регіонах України та інших держав.

Практичне значення полягає в тому, що одержані результати були враховані Чернівецькою обласною радою при розробці Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 року, Програми економічного і соціального розвитку Чернівецької області на 2025 рік, а також при розробці заходів, що спрямовані на вдосконалення просторової організації соціально-інфраструктурної мережі та підвищення доступності й якості послуг у територіальних громадах регіону (довідка № 01-12/23-255 від 26.02.2026 р.). Результати також використані при формулюванні узагальнюючих висновків завершального звіту кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на тему: «Просторове планування і трансформаційні процеси регіонального розвитку Карпато-Подільських областей України», № державної реєстрації 0121U100382 (довідка № 16/19-834-26 від 23.02.2026 р.). Крім того, матеріали дисертаційного дослідження використовуються в освітньому процесі на географічному факультеті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича при викладанні окремих суспільно-географічних дисциплін (довідка № 16/19-873-26 від 25.02.2026 р.).

У першому розділі дисертаційної роботи «Теоретико-методологічні основи суспільно-географічного дослідження соціальної інфраструктури регіону» узагальнено основні підходи до трактування поняття «соціальна інфраструктура», проаналізовано етапи його становлення та еволюцію змісту. Запропоновано авторське визначення, відповідно до якого соціальна інфраструктура – це матеріальна основа, що створює сприятливі умови для підвищення якості життя. Наголошено на тому, що під час проведення географічних досліджень слід враховувати її територіально-просторовий аспект. Виділено складові соціальної інфраструктури та визначено їхні функції. Удосконалено методику суспільно-географічного дослідження соціальної інфраструктури (на прикладі Чернівецької області), що включає використання загальнонаукових і конкретно-наукових, традиційних і новітніх методів наукового пізнання. Основними методами, які дозволили досягти поставленої мети й отримати науково обґрунтовані та достовірні висновки, були такі: аналізу, синтезу, порівняльно-географічний, картографічний, типізації, математичної обробки статистичних даних та інші. З новітніх методів використовувався метод геоінформаційного моделювання в ГІС-пакетах QGIS та GRASS GIS. Це дозволило отримати низку картографічних моделей, які допомогли розкрити особливості геопросторової організації соціальної інфраструктури Чернівецької області.

У другому розділі «Чинники формування та розвитку соціальної інфраструктури регіону» здійснено класифікацію чинників, що впливають на формування, функціонування та розвиток соціальної інфраструктури, за такими критеріями: походженням, характером, напрямком, тривалістю, керованістю, рівнем виникнення, значущістю, направленістю, наслідками. Детально розглянуто групи та підгрупи чинників за походженням, а саме природно-географічні та суспільні (економічні, соціальні, демографічні, політичні, правові, управлінські, фінансові, інноваційні, містобудівні, інфраструктурні, культурні, особистісні). Проаналізовано історичні передумови становлення соціальної інфраструктури Чернівецької області від найдавніших часів (початок заселення

людьми території регіону) до сьогодні (децентралізація, російсько-українська війна). Серед природно-географічних чинників формування та розвитку соціальної інфраструктури досліджуваної області основну увагу приділено тектонічній будові, рельєфу, клімату, поверхневим і підземним водам, ґрунтовому покриву, рослинному та тваринному світу, корисним копалинам та іншим природним ресурсам. Важливими також є суспільно-географічні чинники, оскільки вони значною мірою визначають потреби населення в послугах. З них в основному розглядалися такі: суспільно-географічне положення регіону, рівень урбанізації, чисельність населення, його природний і міграційний рух, статевовікова структура, національний та етнічний склад, рівень і структура зайнятості, просторове розосередження населення та господарства, соціально-економічний розвиток регіону та інші.

Третій розділ дисертаційної роботи «Динаміка та сучасний стан соціальної інфраструктури Чернівецької області» висвітлює сучасний стан і особливості соціальної інфраструктури Чернівецької області, а також певні зміни, що відбулися за останні роки. Проаналізовано динаміку основних показників регіонального соціально-інфраструктурного комплексу, серед яких – кількість закладів соціальної сфери, забезпеченість ними населення та інші. Відмічено як позитивні, так і негативні тенденції. Розраховано коефіцієнти локалізації (відносно чисельності населення) та територіальної концентрації (відносно площі території) об'єктів соціальної інфраструктури, коефіцієнти Енгеля й Гольца та ряд інших показників на рівні територіальних громад. Виявлено територіальні диспропорції в розвитку соціально-інфраструктурної мережі. Здійснено геопросторовий аналіз транспортної доступності закладів охорони здоров'я, дошкільної та загальної середньої освіти Чернівецької області, який показав, що найкращою доступністю характеризується найменша за площею Новодністровська територіальна громада, досить високі показники в громадах з відносно добре розвиненою дорожньою мережею, тоді як найгірша ситуація – переважно в громадах, що розташовані в гірській місцевості. Розглянуто спроможну мережу медичних закладів Чернівецького госпітального округу, яку

було створено внаслідок медичної реформи, та наведено зони обслуговування кластерних і загальних лікарень. Звернено увагу на проблемні аспекти освітньої сфери та запропоновано шляхи їх вирішення. Проведено типізацію територіальних громад Чернівецької області за рівнем розвитку соціальної інфраструктури та її складових.

У четвертому розділі «Напрями планування, проблеми та перспективи розвитку соціальної інфраструктури громад Чернівецької області» розглянуто ряд важливих питань, пов'язаних з розвитком регіональної соціальної інфраструктури в нинішніх умовах. Охарактеризовано в загальних рисах процес децентралізації та його вплив на соціальну інфраструктуру регіону. Визначено та описано принципи розвитку соціальної інфраструктури, а саме: зручності, доступності, рівності, науковості, ефективності, доцільності, паритетності, системності, розподілення, цілеспрямованості, адаптивності, прозорості, цілісності. Запропоновано механізм забезпечення розвитку регіональної соціальної інфраструктури, який передбачає шість взаємопов'язаних етапів: визначення мети, цілей, пріоритетів і принципів модернізації соціальної інфраструктури; моніторинг її динаміки та поточного стану; оцінювання наявних ресурсів, потенційних витрат, можливостей та загроз; розроблення та впровадження заходів, що спрямовані на удосконалення соціальної інфраструктури; забезпечення зворотного зв'язку щодо її якості та задоволеності нею населення; контроль та оцінка результатів ужитих заходів. Окреслено основні проблеми (нерівномірний розвиток, недостатні ресурси, проблеми з кадрами тощо) та перспективи (підвищення якості обслуговування, відповідність потребам і побажанням людей, більш ефективне використання наявних ресурсів тощо) соціальної інфраструктури Чернівецької області. Проведено SWOT-аналіз територіальних громад різних типів, виділених у третьому розділі дисертації. Наведено пропозиції, що спрямовані на покращення стану та підвищення рівня розвитку соціальної інфраструктури Чернівецької області.

Ключові слова: соціальна інфраструктура, складові соціальної сфери (освіта, культура, охорона здоров'я, транспорт, туризм), заклади соціальної

сфери, потреби населення, послуги (житлово-комунальні, транспортні, освітні, культурні, рекреаційно-туристичні та інші), транспортна мережа, транспортна доступність, Чернівецька область, децентралізація, територіальні громади, просторова диференціація, регіональний розвиток, просторове планування, ГІС-технології (QGIS, GRASS GIS), цифрова трансформація.

ABSTRACT

Kolosivskiyi N. Geospatial organization and planning of social infrastructure of Chernivtsi Oblast. – Qualification scientific work in the form of a manuscript.

Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 10 Natural Sciences, specialty 106 Geography. – Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Chernivtsi, 2026.

The dissertation provides a theoretical substantiation and proposes a comprehensive solution to a scientific and practical problem related to the study of the social infrastructure of Chernivtsi Oblast, its geospatial organization and planning, as well as the peculiarities of the formation, functioning, and development of social infrastructure at the regional level.

The scientific research was conducted during 2022-2026 in accordance with the research plans of the Department of Geography of Ukraine and Regional Studies of the Faculty of Geography at Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University. The study was carried out within the framework of the departmental research theme “Spatial planning and transformation processes of regional development of Carpathian-Podillya regions of Ukraine” (state registration No. 0121U100332).

The relevance of the research topic is determined by the significant role of social infrastructure in the functioning of society, as it ensures appropriate housing and communal living conditions, restoration and strengthening of public health, education and upbringing of the population, and other essential needs. Due to transformation processes that have taken place in Ukraine in recent years, the focus of managerial decision-making has shifted to the local level, accompanied by a significant expansion of the powers of local self-government bodies. Accordingly, issues related to the

development and modernization of social infrastructure should now be primarily addressed at the local level. The decentralization reform has created both significant opportunities and certain challenges. On the one hand, new opportunities have emerged for public participation in community life and decision-making, while on the other hand, threats related to uneven development, insufficient financial and other resources, lack of experience of local authorities, and possible corruption have arisen. At the same time, territories with a higher level of social infrastructure development have better conditions for the formation and realization of human potential and are more resilient to emerging challenges. The study of social infrastructure in the regions of Ukraine requires a comprehensive approach using modern methods that take into account geographical features of its development and prospects in the context of future European integration. Chernivtsi Oblast, a border region characterized by pronounced natural and socio-economic heterogeneity, was selected as the study area.

Special attention is given to the impact of the Russian armed aggression against Ukraine, which has become a significant factor in the transformation of social infrastructure. Hostilities that intensified after the full-scale invasion on February 24, 2022 exacerbated existing problems and led to systematic destruction of social infrastructure facilities. Even relatively safe regions of Ukraine, including Chernivtsi Oblast, were affected. In addition, the COVID-19 pandemic and related quarantine restrictions significantly influenced social infrastructure by accelerating the transition of many services to digital formats. In view of the above, the topic of the dissertation is relevant and has both theoretical and practical significance.

The scientific novelty of the research lies in defining the socio-geographical essence of social infrastructure and identifying its components; analyzing the current state of social infrastructure of Chernivtsi Oblast and the specifics of its functioning; identifying spatial disparities in the distribution of social infrastructure facilities at the level of territorial communities; and conducting a typology of these communities according to the level of development of social infrastructure and its components.

The source materials for the research included data from the Main Department of Statistics in Chernivtsi Oblast, documents of the Chernivtsi Oblast Military

Administration, profiles of territorial communities of Chernivtsi Oblast, open data from OpenStreetMap and the Unified State Open Data Web Portal, as well as various scientific publications and online sources. The main challenge during the research process was the lack of certain statistical data at the level of territorial communities. Nevertheless, by combining information from multiple sources, the research objectives were achieved and reliable conclusions were obtained.

The theoretical significance of the study lies in the proposed improved methodology for comprehensive socio-geographical research of social infrastructure, which integrates both traditional and modern research methods and can be applied in similar studies in other regions of Ukraine and abroad.

The practical significance of the research lies in the fact that the obtained results were taken into account by the Chernivtsi Oblast Council in the development of the Development Strategy of Chernivtsi Oblast for the period up to 2027 and the Program of Economic and Social Development of Chernivtsi Oblast for 2025, as well as in designing measures aimed at improving the spatial organization of the social infrastructure network and enhancing the accessibility and quality of services in the territorial communities of the oblast (certificate No. 01-12/23-255 dated 26.02.2026). The results were also used in formulating the general conclusions of the final report of the Department of Geography of Ukraine and Regional Studies at Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University entitled “Spatial planning and transformation processes of regional development of Carpathian-Podillya regions of Ukraine,” state registration No. 0121U100382 (certificate No. 16/19-834-26 dated 23.02.2026). In addition, the materials of the dissertation research are used in the educational process at the Faculty of Geography of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University in teaching certain socio-geographical disciplines (certificate No. 16/19-873-26 dated 25.02.2026).

The first chapter of the dissertation, “Theoretical and methodological foundations of socio-geographical research of regional social infrastructure,” summarizes the main approaches to the interpretation of the concept of “social infrastructure” and analyzes the stages of its formation and evolution. An author’s definition is proposed, according to which social infrastructure is the material basis that

creates favorable conditions for improving the quality of life. Emphasis is placed on the importance of considering the territorial and spatial dimension in geographical research. The components of social infrastructure and their functions are identified. The methodology of socio-geographical research of social infrastructure (using Chernivtsi Oblast as a case study) is improved through the integration of general scientific and specialized, traditional and innovative research methods. Key methods included analysis, synthesis, comparative-geographical and cartographic methods, typology, mathematical processing of statistical data, and others. Among modern methods, geoinformation modeling using GIS packages QGIS and GRASS GIS was applied, resulting in a series of cartographic models that reveal the features of the geospatial organization of social infrastructure in Chernivtsi Oblast.

The second chapter, “Factors of formation and development of regional social infrastructure,” presents a classification of factors influencing the formation, functioning, and development of social infrastructure according to origin, nature, direction, duration, controllability, level of occurrence, significance, orientation, and consequences. Particular attention is paid to groups and subgroups of factors by origin, including natural-geographical and social factors (economic, social, demographic, political, legal, administrative, financial, innovative, urban planning, infrastructural, cultural, and personal). The historical prerequisites for the formation of social infrastructure in Chernivtsi Oblast from ancient times to the present (decentralization, the Russian-Ukrainian war) are analyzed. Among natural-geographical factors, emphasis is placed on tectonic structure, relief, climate, surface and groundwater, soils, flora and fauna, mineral resources, and other natural assets. Socio-geographical factors, which largely determine population demand for services, are also analyzed, including the socio-geographical position of the region, level of urbanization, population size, natural and migration movement, age and sex structure, ethnic composition, employment structure, spatial distribution of population and economic activity, and socio-economic development.

The third chapter, “Dynamics and current state of social infrastructure of Chernivtsi Oblast,” examines the current condition and recent changes in the region’s

social infrastructure. The dynamics of key indicators of the regional social infrastructure complex, including the number of social facilities and population provision levels, are analyzed, highlighting both positive and negative trends. Localization coefficients (relative to population size), territorial concentration coefficients (relative to area), Engel and Goltz coefficients, and other indicators are calculated at the level of territorial communities. Spatial disparities in the development of the social infrastructure network are identified. A geospatial analysis of transport accessibility to healthcare, preschool, and general secondary education institutions shows that the highest accessibility is observed in the smallest community by area, Novodnistrovska, relatively high accessibility in communities with a well-developed road network, and the lowest accessibility mainly in mountainous communities. The capable network of medical institutions of the Chernivtsi hospital district formed as a result of healthcare reform is analyzed, including service areas of cluster and general hospitals. Problematic aspects of the education sector are identified and ways to address them are proposed. A typology of territorial communities of Chernivtsi Oblast according to the level of development of social infrastructure and its components is conducted.

The fourth chapter, “Directions of planning, challenges and prospects for the development of social infrastructure in the communities of Chernivtsi Oblast,” addresses key issues related to the development of regional social infrastructure under current conditions. The decentralization process and its impact on social infrastructure are outlined. Principles of social infrastructure development are defined, including convenience, accessibility, equality, scientific validity, efficiency, expediency, parity, system approach, distribution, goal orientation, adaptability, transparency, and integrity. A mechanism for ensuring the development of regional social infrastructure is proposed, comprising six interrelated stages: defining goals, priorities, and principles of modernization; monitoring dynamics and current state; assessing available resources, potential costs, opportunities, and threats; developing and implementing improvement measures; ensuring feedback on service quality and population satisfaction; and monitoring and evaluating outcomes. Key problems (uneven

development, insufficient resources, staffing issues) and prospects (improved service quality, better alignment with population needs, more efficient use of resources) of social infrastructure development in Chernivtsi Oblast are identified. SWOT analysis of different types of territorial communities is conducted. Proposals aimed at improving the condition and increasing the level of development of social infrastructure in Chernivtsi Oblast are presented.

Keywords: social infrastructure, components of the social sphere (education, culture, healthcare, transport, tourism), social sector institutions, population needs, services (housing and communal services, transport services, educational services, cultural services, recreational and tourism services, and other services), transport network, transport accessibility, Chernivtsi Oblast, decentralization, territorial communities, spatial differentiation, regional development, spatial planning, GIS technologies (QGIS, GRASS GIS), digital transformation.

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Наукові праці у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань

України

1. Колосівський Н.І. Освітній комплекс Чернівецької області: динаміка та сучасний стан. *Науковий вісник Чернівецького університету : Географія*. 2023. № 845. С. 142-150. DOI: 10.31861/geo.2023.845.142-150.

2. Костащук І.І., Колосівський Н.І. Соціальна інфраструктура як суспільно-географічна категорія. *Часопис соціально-економічної географії*. 2024. № 37. С. 22-30. DOI: 10.26565/2076-1333-2024-37-02. (Внесок авторів: Костащук І.І. – проаналізовано теоретичні погляди щодо сутності інфраструктури як наукової категорії; Колосівський Н.І. – узагальнено підходи до трактування поняття «соціальна інфраструктура», розглянуто процес його становлення та еволюцію змісту, запропоновано авторське визначення цього терміна).

3. Колосівський Н.І. Територіальна організація закладів охорони здоров'я Чернівецької області. *Природнича освіта та наука*. 2025. № 2. С. 123-133. DOI: 10.32782/NSER/2025-2.20.

4. Колосівський Н.І. Класифікація чинників, що впливають на формування та розвиток соціальної інфраструктури. *Часопис соціально-економічної географії*. 2025. № 38. С. 58-64. DOI: 10.26565/2076-1333-2025-38-07.

5. Колосівський Н.І. Мережа закладів культури Чернівецької області: суспільно-географічний аналіз. *Український журнал природничих наук*. 2025. № 13. С. 160-169. DOI: 10.32782/naturaljournal.13.2025.14.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Сухий П.О., Колосівський Н.І. Розвиток уявлень про поняття соціальної інфраструктури. *Історична географія в Україні* : матеріали Всеукр. наук. семінару пам'яті проф. Володимира Круля, 21-22 верес. 2023 р. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. С. 39-42. (Внесок авторів: Сухий П.О. – визначено основні функції соціальної інфраструктури; Колосівський Н.І. – досліджено розвиток поглядів учених на сутність соціальної інфраструктури, розглянуто основні позиції щодо виділення її складових).

2. Колосівський Н.І. Чинники формування та розвитку соціальної інфраструктури регіону. *Молодіжна наука заради миру та розвитку* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітньому дню науки, 8-10 листоп. 2023 р. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. С. 357-360.

3. Колосівський Н.І. Особливості соціальної інфраструктури Чернівецької області як прикордонного регіону. *Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії, географічної освіти, екології, туризму та сфери гостинності в Україні* : матеріали XXV Всеукр. студентсько-аспірантської наук. конф., 9-10 трав. 2024 р. Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2024. С. 110-112.

4. Колосівський Н.І. Транспортна доступність закладів дошкільної та загальної середньої освіти Чернівецької області. *Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика* : матеріали Міжнар. наук.-

практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяченої 90-річчю з дня народження проф. Ярослава Жупанського, 16-18 трав. 2024 р. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. С. 69-72.

5. Костащук І.І., Колосівський Н.І. Особливості функціонування освітнього комплексу як важливої складової соціальної інфраструктури Чернівецької області. *Географічна наука та освіта: перспективи й інновації* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 19-20 верес. 2024 р. Переяслав : Університет Григорія Сковороди в Переяславі, 2024. С. 77-81. (Внесок авторів: *Костащук І.І. – визначено особливості функціонування регіонального освітнього комплексу як важливої складової соціальної інфраструктури; Колосівський Н.І. – проаналізовано динаміку основних показників освітнього комплексу Чернівецької області за 1995-2022 роки, звернено увагу на проблемні аспекти освітньої галузі регіону та запропоновано шляхи їх вирішення*).

6. Костащук І.І., Колосівський Н.І. Виклики перед соціальною інфраструктурою в умовах воєнного стану та децентралізації. *Природа і суспільство: виклики і поступ* : матеріали Міжнар. наук. конф., присвяченої 80-річчю географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, 11-13 жовт. 2024 р. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. С. 147-150. (Внесок авторів: *Костащук І.І. – окреслено основні проблеми соціальної інфраструктури регіону; Колосівський Н.І. – розглянуто особливості функціонування соціальної інфраструктури в умовах децентралізації та воєнного стану, визначено принципи та запропоновано механізм забезпечення розвитку регіональної соціальної інфраструктури*).

7. Колосівський Н.І. Сфера охорони здоров'я Чернівецької області: суспільно-географічний аспект. *Міждисциплінарні інтеграційні процеси у системі географічної, туризмологічної та екологічної науки* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., приуроченої 35-літтю утворення географічного факультету в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, 15-16 трав. 2025 р. Тернопіль : Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, 2025. С. 88-91.

8. Колосівський Н.І. Культурно-мистецька інфраструктура Чернівецької області: динаміка та сучасний стан. *Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 150-річчю заснування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та 35-річчю створення кафедри географії України та регіоналістики, 31 жовт. – 2 листоп. 2025 р. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. С. 242-246.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

1. Kostashchuk I.I., Kolosivskiy N.I. Social infrastructure of Chernivtsi oblast: socio-geographical assessment. *Journal of Education, Health and Sport*. 2021. Vol. 11, № 10. P. 399-410. DOI: 10.12775/JEHS.2021.11.10.037. (*Внесок авторів: Kostashchuk I.I. – приділено увагу теоретичним аспектам дослідження регіональної соціальної інфраструктури; Kolosivskiy N.I. – проаналізовано динаміку, сучасний стан і територіальні відмінності соціально-інфраструктурного комплексу Чернівецької області*).

2. Колосівський Н.І. Проблеми та перспективи розвитку соціальної інфраструктури в умовах децентралізації. *Věda a perspektivy*. 2024. № 8 (39). С. 262-271. DOI: 10.52058/2695-1592-2024-8(39)-262-271.